

دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک

دانشکده علوم پزشکی

فرم طرح درس

نام درس : اصول مدیریت خدمات پرستاری		کد درس:		تعداد واحد : ۲		نوع واحد: نظری	
در س پیشنیاز:		رشته و مقطع تحصیلی:		کارشناسی پرستاری		نام مدرس: دکتر مرتضی قاسمی	
ردیف	عنوان جلسه	هدف کلی	اهداف رفتاری	وسایل مورد نیاز	روش تدریس		
۱	تاریخچه و مکاتب	آشنایی با تاریخچه و مکاتب مدیریت	مکتب کلاسیک را تشریح نمایند	ویدیو پرزکتور		شناختی	
			مکتب نئوکلاسیک را توضیح دهند			شناختی	
			مکتب سیستمی را تشریح و سیستم مدیریت پرستاری را با توجه به نظریه سیستم ها تحلیل نمایند			شناختی	
			مکتب اقتضایی را توضیح دهند			شناختی	
۲	اصول مدیریت	آشنایی با اصول مدیریت و سطوح آن در بیمارستان و واحد پرستاری	عناصر مدیریت را توضیح دهند			شناختی	
			اصول مدیریت را توضیح دهند			شناختی	
			سطوح مدیریت در بیمارستان را تشریح نمایند			شناختی	
			با توجه به نمودار بیمارستان و چارت تشکیلاتی پرستاری سطوح مدیریت را تشریح نمایند			شناختی	
			مدیریت را تعریف و مدیریت پرستاری را شرح دهند			شناختی	

		شناختی	ضرورت برنامه ریزی را با توجه پارادایم تغییر و روند تاثیر بر سازمان های بهداشتی و درمانی را توضیح دهند؛	آشنایی با برنامه ریزی و اصول آن (۱)	برنامه ریزی (۱)	۳
		شناختی	برنامه ریزی را تعریف و جهت گیری برنامه ها را بر اساس هدفمندی بیان نمایند			
		شناختی	برنامه ریزی استراتژیک و برنامه ریزی عملیاتی را تعریف و وجوه افتراق آن ها را بیان نمایند			
		شناختی	در خصوص ارتباط بین بیانیه رسالت، فلسفه، اهداف کلی، اهداف اختصاصی، سیاست ها، روش و رویه بحث نمایند			
		شناختی	یک نمونه بیانیه رسالت، فلسفه خدمات پرستاری، استراتژی، روش و رویه در سیستم درمان بنویسند	آشنایی با برنامه ریزی و اصول آن (۲)	برنامه ریزی (۲)	۴
		شناختی	انواع هدف را با توجه به انواع برنامه ریزی توضیح داده و ارتباط بین آن ها را با ذکر مثال توضیح دهند			
		شناختی	گام های اساسی برای اجرای یک برنامه موفقیت آمیز عملیاتی را توضیح دهند			
		شناختی	نوشتن یک برنامه با توجه به نیاز بخش های پرستاری			
		شناختی	تصمیم گیری را تعریف و فرآیند تصمیم گیری را توضیح دهند	آشنایی با تصمیم گیری و مراحل آن	اصول و مراحل تصمیم گیری	۵
		شناختی	تصمیم گیری بر اساس مراحل را توضیح دهند			
		شناختی	تصمیمات برنامه ریزی شده و برنامه ریزی نشده را شرح دهند			
		شناختی	تصمیم گیری در شرایط اطمینان و عدم اطمینان را توضیح دهند			
		شناختی	مشکل گشایی را تعریف و انواع مدل های آن را توضیح دهند با استفاده از ابزارهای مناسب خلاقیت به حل خلاقانه مشکلات پرستاری بپردازند	تصمیم گیری و مشکل گشایی	فرآیند حل مشکل	۶
		شناختی	سازمان و ساختار سازمانی را توضیح دهند؛	آشنایی با نمودار سازمانی	سازماندهی ۱	۷
		شناختی	خطوط و مجاری ارتباطات، حیطة نظارت، ساختار مرتفع و مسطح را توصیف نمایند			
		شناختی	ویژگی های ساختارهای مکانیکی (ایستا) و ارگانیکی (پویا) را بیان و بهترین ساختار را برای بیمارستان ارائه نمایند			

		شناختی	صف، ستاد، سازمان رسمی، سازمان غیر رسمی و سوسیوگرام و انواع آن را توضیح دهند			
۸	سازماندهی ۲	تقسیمات بیمارستانی و اداره امور پرستاری	اداره امور پرستاری و جایگاه مترون، سوپروایزرها، هدنرس ها و پرستاران در نمودار سازمانی بیمارستان را تشریح نمایند	شناختی		
		شناختی	طبقه بندی به صورت وظیفه ای، سازمان ماتریسی، سازمان کمیته ای (حاکمیت اشتراکی)، سازمان های سنجاقی و ... را توضیح دهند	شناختی		
		شناختی	روش های سازماندهی مراقبت از بیمار (فانکشنال، تیمی، موردی، پرستار اولی و ... را توضیح دهند.	شناختی		
۹	انگیزش	انگیزه، تشخیص و ایجاد انگیزه	انگیزش را تعریف و فرآیند انگیزش را شرح دهند	شناختی		
		شناختی	نظریه های انگیزش را توضیح و فنون انگیزشی (کارانه، پرکیس، کسترش شغلی، غنی سازی شغلی، نظام ارتقاء مقام و ... را بیان نمایند	شناختی		
۱۰	رهبری ۱	رهبر و مدیر	رهبری را تعریف و تفاوت بین رهبری و مدیریت را تشریح نمایند	شناختی		
		شناختی	نظریه های سنتی و جدید رهبری (رهبری تعاملی، رهبر-عضو، تحول آفرین و ...) را توضیح دهند	شناختی		
۱۱	رهبری ۲	نقش های رهبری و روابط رهبر پیرو	نقش رهبری و عملکرد مدیریت را با توجه به عناصر مدیریت توضیح دهند	شناختی		
		شناختی	انواع رهبر را توضیح دهند	شناختی		
		شناختی	روابط رهبر پیرو را بیان نمایند	شناختی		
۱۲	کارگزینی و امور استخدامی	مدیریت منابع انسانی در بیمارستان	مدیریت منابع انسانی را تعریف و اهداف آن را بیان نمایند	شناختی		
		شناختی	نیروی انسانی پرستاری مورد نیاز پرستاری را برآورد نمایند	شناختی		
		شناختی	فرآیند استخدام، تأمین و تعدیل نیروی انسانی مورد نیاز توضیح دهند	شناختی		
		شناختی	قوانین و مقررات استخدامی را شرح دهند	شناختی		
۱۳	کنترل و ارزشیابی عملکرد خدمات پرستاری اعتبار بخشی حاکمیت بالینی	آشنایی با فرایند کنترل و ممیزی بالینی آشنایی با اعتبار بخشی و حاکمیت بالینی	کنترل را تعریف مراحل اساسی کنترل کیفیت در مراقبتهای پرستاری را توضیح دهند	شناختی		
		شناختی	استانداردهای حرفه ای و استاندارد مراقبت را توضیح دهند	شناختی		
		شناختی	انواع کنترل (ارزیابی، پایش و ارزشیابی) را تعریف نمایند	شناختی		
		شناختی	ممیزی بالینی بعنوان یک ابزار کنترل کیفیت در بیمارستان را توضیح دهند	شناختی		

		شناختی	حاکمیت بالینی را تعریف و محورهای حاکمیت بالینی را توضیح دهند		
		شناختی	اعتبار بخشی و نحوه اعتبار بخشی در بیمارستان ها را توضیح دهند		
۱۴	مدیریت کیفیت	آشنایی با مدیریت کیفیت جامع	تاریخچه TQM	شناختی	
			مدل دمینگ در کیفیت	شناختی	
			کایزن و بهبود مستمر کیفیت	شناختی	
			مدل های ارتقاء کیفیت	شناختی	
۱۵	سازمان یادگیرنده	آشنایی با یادگیری و مدیریت دانش	یادگیری سازمانی را تعریف نمایند	شناختی	
			دانش را تعریف و انواع دانش ضمنی و صریح را توضیح دهند	شناختی	
			مدیریت دانش را توضیح و سازمان یادگیرنده را تعریف و ارکان آن را توضیح دهند	شناختی	
			روش های نیازسنجی آموزشی را توضیح دهند	شناختی	
۱۶	بودجه بندی	آشنایی با روش های بودجه بندی	تعریف بودجه و اهمیت بودجه بندی در پرستاری	شناختی	
		گزارش نویسی و ثبت در پرونده	انواع بودجه و طریقه نوشتن بودجه برنامه ای یا بودجه بندی بر مبنای صفر در واحد پرستاری	شناختی	
		کاربرد اخلاق و ارزش های اسلامی در مدیریت پرستاری	اصول گزارش و ثبت وقایع و مسئولیت های قانونی پرستار	شناختی	
			اصول و ارزش های اسلامی مدیریت را با توجه به دین مبین اسلام شرح دهند	شناختی	

منابع آموزشی و رفنی ها:

۱. مدیریت پرستاری از تئوری تا عمل تألیف دکتر مرتضی قاسمی و همکاران: انتشارات حیدری

۲. اصول مدیریت خدمات پرستاری تألیف دکتر ایروان مسعودی اصل انتشارات جامعه نگر - سالمی

۳. حسینی، میر محمد. اصول مدیریت پرستاری. ناشر حکیم هیدجی. ۱۳۸۹

۴. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، معاونت آموزشی. برنامه ریزی آموزشی در مامایی.

۵. جاسبی عبدالله. اصول و مبانی مدیریت. چاپ شانزدهم. نشر دانشگاه آزاد اسلامی. پاییز ۱۳۸۵.

۶. استونر، جیمز و همکاران؛ مدیریت: مقدمه‌ای بر مدیریت در قرن بیست و یکم، برنامه‌ریزی، ترجمه: علی پارساییان و سید محمد اعرابی، تهران، دفتر پژوهش‌های فرهنگی، جلد اول،

چاپ دوم، ۱۳۸۳.

۷. مکارم شیرازی، ناصر. مدیریت و فرماندهی در اسلام، قم، انتشارات هدف، ۱۳۷۶.

- Bessie L. Marquis, Carol J. Huston. Leadership Roles and anagement Functions in Nursing Theory and Application, 17th Edition, ۲۰۱۲.

- Kelly Patricia. Essentials of Nursing Leadership & Management, Second Edition, Printed in the United States of America, ۲۰۱۰.

- Ne il, Canopus Business Management Group. Catch Ball Technique to solve ownership issues. ۲۰۱۱.

- نحوه ارزیابی فعالیت دانشجوی:

ارزشیابی پایان دوره ۵۰٪

انجام و ارائه تکالیف محوله ۱۰٪

حضور فعال در کلاس ۱۰٪

امتحان میان ترم ۳۰٪

ارزشیابی میان ترم و پایان ترم به صورت کتبی با استفاده از سئوالات چهار گزینه ای و یا تشریحی خواهد

- تکالیف دانشجوی:

ارائه کنفرانس کلاسی در خصوص مسائل نوین مدیریت مانند: مدیریت زمان، مدیریت استرس، مدیریت بحران، مدیریت تغییر، مدیریت ریسک و